The Amidah Rabbi Elie Kaunfer—kaunfer@hadar.org

This is our affliction – we do not know how to look across a word to its meaning. We forgot how to find the way to the word, how to be on intimate terms with a few passages in the prayer book. Familiar with all words, we are intimate with none...The same word may evoke new understanding when read with an open heart....What we need is a sympathetic prayerbook exegesis." – (Abraham Joshua Heschel, Man's Quest for God, p. 78, 81, 83)

The Literary Approach

"[T]he meaning of the liturgy exists not so much in the liturgical text per se as in the interaction between the litugical text and the biblical intertext. Meaning, in the mind of the reader, takes place between texts rather than within them."

Reuven Kimelman, "The Shema' Liturgy" Kenishta, 1 (2001) p. 28

The First Blessing of the Amidah

- 1) Blessed are You, YHVH, Our God and God of our ancestors
- 2) The God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob
- 3) The great, mighty, and awesome God
- 4) God Most High
- 5) Who performs acts of lovingkindness
- 6) And Creator of All
- 7) And remembers the lovingkindness of our ancestors
- 8) And brings a redeemer to their children's children for His name's sake, with love.
- 9) Helping, saving and shielding king! 10) Blessed are You, God, shield of Abraham.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַצְקֹב
 הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,
 הָאֵל הַנְּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,
 הָאֵל הַלְיוֹן,
 וְסִדִים טוֹבִים,
 וְקוֹנֵה הַכַּלֹ,
 וְמִבְיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמֵעַן שְׁמוֹ
 וְמַבְיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמֵעַן שְׁמוֹ
 בְּהַהַ:
 מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשֵׁיעַ וּמְגַן:
 בְּרוּךְ אַתַּה יִיִ, מַגַן אַבְרַהַם:

1) Context of first blessing

[God] said, "Do not come closer. Remove your shoes from your feet, for the place on which you stand is holy ground.

He said: "I am the God of your father, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob."

Moses hid his face, for he was afraid to look at God... God said further to Moses: Thus shall you say to the children of Israel: YHVH the God of your ancestors, the God of Abraham, the God of Isaac, the God of Jacob sent me to You. This is My name forever, and this is my appellation for all generations...
(Exodus 3:5-6, 15)

שמות פרק ג

(ה) וַיּאמֶר אַל תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל נְעָלֶיךּ מֵעַל רַגְלֶיךּ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת לְדֶש הוֹא :

(ו) וַיּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיּךְ אֱלֹהֵי אַבְּרָהָם אֱלֹהֵי
 יְצְחָק וֵאלֹהֵי יַצְקב וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא
 מהבּיט אל האלהים ....

טו) וַיּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמֵר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְקּוָק אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְּרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם זֶה שְׁמִי לִעלֶם וְזֵה זָכָרִי לִדֹר דֹּר:

2) How Can We Describe God?

There was once one who prayed (the Amidah) before Rabbi Hanina and said: "The great, mighty, awesome, powerful, strong, courageous God."

[Rabbi Haninah] said to him: Have you finished [all the possible] praise of your Master? Were it not that they were written by Moses in the Torah and affixed by the Men of the Great Assembly, we would not even say those *three* [descriptions]! But you go on saying all of these?! It may be compared to a human king who had thousands upon thousands of gold coins, and people praised him for owning silver. Isn't that a terrible degradation of him? (Babylonian Talmud Megilah)

3) What Do these Adjectives Mean?

For God your God is the God of gods and the Lord of lords. **The great, mighty, and awesome God** who shows no favor and takes no bribe; who does justice for the orphan and widow, and loves the stranger, providing him with food and clothing - You too must love the stranger, for you were strangers in the Land of Egypt.

(Deuteronomy 10:17-19)

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כה עמוד א

ההוא דנחית קמיה דרבי חנינא, אמר:

האל הגדול הגבור והנורא האדיר
והחזק והאמיץ. אמר ליה: סיימתינהו
לשבחיה דמרך? השתא הני תלתא, אי
לאו דכתבינהו משה באורייתא ואתו
כנסת הגדולה ותקנינהו, אנן לא
אמרינן להו, ואת אמרת כולי האי?
משל לאדם שהיו לו אלף אלפי אלפים
דינרי זהב, והיו מקלסין אותו (באלף)
דינרי כסף. לא גנאי הוא לו?

דברים פרק י

(יז) כִּי יְקוְּק אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים **הָאֵל הַנָּדֹל הַנִּבּר וְהַנּוֹרָא** אֲשֶׁר לֹא יִשְׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: (יח) עשֶׁה מִשְׁפֵּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה: (יט) וַאֲהַבְּתֶּם אֶת הַגֵּר כִּי גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:

3a) How Mighty and Awesome is God?

Rabbi Simon said in the name of Rabbi Yehoshua ben Levi: Why were they called the men of the great assembly? Because they returned greatness to its earlier place:

Rabbi Pinhas said: Moses established the form of the Amidah: The great, mighty and awesome God. (Deut 10:17)

Jeremiah (32:18) said: The great and mighty God, but did not say awesome.

Why did he say mighty? One who can watch the destruction of His house and be quiet is fittingly called mighty.

And why didn't he say "awesome"?

Because only the Temple is awesome, as it says (Psalms 68:36): Awesome is God from his Sanctuary"

Daniel (9:4) said "The great awesome God" but did not say "mighty". His sons have been captured and imprisoned, so where is His might?

Why did he say "awesome"? For the awesome things He did for us in the fiery furnace, He is fittingly called awesome.

When the men of the great assembly arose, they returned greatness to its earlier place: The great, mighty, awesome God (Neh. 9:32).

- Talmud Yerushalmi Berakhot 7:3; 11c

3b) For God your God is the God of gods and the Lord of lords. **The great, mighty, and awesome God** who shows no favor and takes no bribe – Deut 10:17

You show kindness to the thousandth generation, but visit the guilt of the fathers upon their children after them. O **great and mighty God** whose name is YHVH of hosts! – Jeremiah 32:18

I prayed to YHVH my God, making confession thus: O Lord, **great and awesome God**, who stays faithful to His covenant with those who love Him and keep His commandments..." – Daniel 9:4

And now, our God, **great mighty and awesome God**, who stays faithful to His covenant, do not treat lightly all the suffering that has overtaken us...- Nehemiah 9:32

<u>תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ז דף יא</u> טור ג /ה"ג

רבי סימון בשם ר׳ יהושע בן לוי למה נקרו אנשי כנסת הגדולה שהחזירו הגדולה ליושנה

אמר רבי פינחס משה התקין מטבעה של תפילה האל הגדול הגיבור והנורא ירמיה אמר האל הגדול הגיבור ולא אמר הנורא

למה אמר הגיבור?

לזה נאה לקרות גיבור שהוא רואה חורבן ביתו ושותק

ולמה לא אמר נורא?

אלא שאיי נורא אלא בית המקדש שנאמר נורא אלהים ממקדשך דניאל אמר האל הגדול והנורא ולא אמר הגבור

בניו מסורין בקולרין היכן היא גבורתו? ולמה אמר הנורא לזה נאה לקרות נורא בנוראות שעשה לנו בכבשן האש וכיון שעמדו אנשי כנסת הגדולה החזירו הגדולה ליושנה האל הגדול הגיבור והנורא

דברים פרק י

(יז) כִּי יְקוָלָק אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים **הָאֵל הַנְּדֹל הַנִּבּר וְהַנּוֹרָא** אֲשֶׁר לֹא יִשָּׁא פַנִים וְלֹא יִקָּח שֹׁחֵד :

ירמיהו פרק לב

(יח) עֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם **הָאֵל הַנָּדוֹל הַגְּבּוֹר** יְקְוְק צְבָאוֹת שְׁמוֹ :

דניאל פרק ט

 (ד) וָאֶתְפַּלְלָה לַיקוֹק אֱלֹהֵי וָאֶתְוַדֶּה וְאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנִי הָאֵל הַנְּדוֹל וְהַנּוֹרָא שׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֵסֵד לִאֹהַבָּיו וּלְשׁמְרֵי מִצְוֹתָיו:

נחמיה פרק ט

(לב) וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ **הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבּוֹר וְהַנּוֹרָא** שׁוֹמֵר הַבְּּרִית וְהַחֶּסֶד אַל יִמְעַט לְפָנֶיךּ אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאַתְנוּ לִמְלָכֵינוּ לְשָׁרֵינוּ וּלְכַהְנֵינוּ וְלְנָבִיאֵנוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל עַמֶּךְּ מִימֵי מַלָּכֵי אֲשׁוּר עַד הַיּוֹם הַזָּה:

4) The First Blessing - Alternate version

- 1) Blessed are You, YHVH, Our God and God of our ancestors
- 2) The God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob
- 3) The great, mighty, and awesome God
- 4) God Most High, creator of heaven and earth
- 5) Our shield, the shield of our ancestors
- 6) Our security in every generation
- 7) Blessed are You, God, shield of Abraham. (Geniza Fragments, Y. Luger, p. 42)

- ָנְיָ אֱלֹחֵינוּ וֵאלֹחֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֲבוֹתֵינוּ,
  - 2) אֱלהֵי אַבְּרָהָׂם, אֱלֹהֵי יִצְחָקֹ, וֵאלהֵי מיבר
    - (3) הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,
    - ָּאָל עֵלִיוֹן קֹנֵה שַׁמַיִם וַאַרץ (4
      - 5) מגנינו מגן אבותינו
      - (6) מבטחנו בכל דור ודור,
    - : בָּרוּדְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם (7

5) Whose God is Being Praised?

When he returned from defeating Chedarlaomer, and the kings with him, the king of Sodom came out to meet him in the Valley of Shaveh, which is the Valley of the King. And Malki-Zedek, king of Shalem, brought out bread and wine; he was a priest of **God Most High (El Elvon)**.

He blessed him, saying:

"Blessed be Avram to God Most High, creator of heaven and earth. And blessed be God Most High, who has delivered your foes into your hand."

And he gave him a tenth of everything.

Then the king of Sodom said to Avram, "Give me the people, and take the possessions for yourself." But Avram said to the king of Sodom: "I swear to YHVH, God Most High, creator of heaven and earth: I will not take so much as a thread or a sandal strap of what is yours. You shall not say: "It is I who made Avram rich." For me, nothing but what my servants have used up; as for the share of the men who went with me - Aner, Eshkol and Mamre - let them take their share.

After those things, the word of YHVH came to Avram in a vision, saying: "Don't fear, Avram, I am a **shield** for you. Your reward will be very great."

But Avram said: "Lord, YHVH, what can you give me, seeing that I shall die childless and the one in charge of my household is Damesek Eliezer!" Avram said: "Since You have granted me no offspring, my steward will be my heir." The word of YHVH came to him saying: "That one shall not be your heir; none but your very own issue shall be your heir." He took him outside and said: "Look toward heaven and count the stars, if you are able to count them." And He added: "So shall your offspring be." And because he put his trust in YHVH, He reckoned it to his merit.

Then He said to him: "I am YHVH who brought you out from Ur Casdim to assign this land to you as a possession." And he said: "Lord YHVH, how shall I know that I am to possess it?" - (Genesis 14:17-24; 15:1-8)

בראשית פרק יד

(יז) וַיַּצֵא מֶלֶדְ סִדם לְקַרָאתוֹ אַחַרִי שובו מַהַכּוֹת אַת כַּדַרְלַעמָר וֹאַת הַמְּלַכִים אַשֵּׁר אָתּוֹ אַל עַמַק שַׁוָה הוא עַמַק הַמֵּלֶדְ: (יח) וּמַלְכִּי צָדֶק מֵלֶךְ שָׁלֶם הוֹצִיא לֶחֶם וַיַּיְן והוא כהן לאל עליון: (יט) וַיִבַרְכָהוּ וַיִּאמֵר בַּרוּדְ אַבְרַם לְאֵל עַלִיוֹן : קנה שמים וארץ (כ) וּבָרוּדְ אֵל עַלִיון אֲשֵׁר מְגֵּן צָרִיךְ בִּיְדֵךְ וַיְּתֵן לו מַעשר מכּל: (כא) וַיּאמֶר מֵלֶךְ סִדֹם אֵל אַבְרָם תֵּן לִי הַנֵּפֵשׁ והַרכש קח לד: (כב) ויאמר אברם אל מלד סדם הרימתי ידי אַל יקוק אַל עַלִיון קנה שַמֵּים וַאַרְץ: (כג) אָם מַחוּט ועד שָרוֹדְ נַעַל וְאָם אָקַח מִכַּל אַשר לַדְּ וָלֹא תאמָר אַנִי הָעֲשַׁרְתִּי אֶת אַבְרַם : (כד) בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק הַאַנָשִים אַשֶּׁר הַלְכוּ אָתִּי עַנֵר אֲשָׁכּל וּמַמְרֵא הם יקחו חלקם: ס

בראשית פרק טו

(א) אַחַר הַדָּבַרִים הַאֶּלֶה הַיַּה דָבַר יִקוַק אֵל אַבָּרֶם בַּמַּחֵוֶה לֵאמר אַל תִּירָא אַבְּרֶם **אָנֹכִי מְגֵן** לַ**דְּ** שִׁכָרָדְ הַרְבֵּה מָאד: (ב) וַיֹּאמֵר אַבַרֶם אַדנֵי יֵקוֹק מַה תַּתַּן לִי וְאַנֹכִי הולד ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק : אליעזר ָגֹ) וַיֹּאֹמֵר אַבָּרָם הֶן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֵּן ביתי יורש אתי: (ד) וְהִנֵּה דְבַר יִקוָֹק אֱלָיו לֵאמֹר לֹא יִירַשִּׁדְּ זֵה : כִּי אָם אַשֶּׁר יָצֵא מִמֵּעִידְ הוּא יִירַשֶּׁךְ (ה) וַיּוֹצֵא אתוֹ הַחוּצֵה וַיּאמֵר הַבַּט נַא הַשַּׁמַיִמָה וּסָפר הַכּוֹכַבִים אם תּוֹכַל לְסִפּר אתַם וַיאמר לוֹ כֹּה יִהְיֵה זַרְעֵךְ: (ו) וָהָאֵמָן בַּיקוֹק וַיַּחִשְׁבֶהַ לּוֹ צְדַקָּה: (ז) וַיאמר אַלָיו אַנִי יִקוָק אַשֶּׁר הוֹצֵאתִידְ מֵאוּר ּבַשְּׂדִים לָתֶת לִדְּ אֵת הָאָרֵץ הַזֹּאת לְרִשְׁתַּהּ (ח) וַיאמר אַדני יַקוֹק בַּמָּה אָדַע כִּי אִירַשְׁנַּה: